

II. Rákóczi Ferenc és a Rákóczi szabadságharc története (1676-1735)

Összpontszám: 50 pont	
-----------------------	--

1. Családfa

„Leesett” néhány név II. Rákóczi Ferenc családfájáról, pótolj az alábbi felsorolásból! Vigyázz, a nevek és számok sajnos összekeveredtek, ráadásul van benne három felesleges elem.

I. II. III. Rákóczi Rákóczi Zrínyi Zrínyi Thököly Ilona
Sarolta Amália Imre Imre Ferenc Ferenc

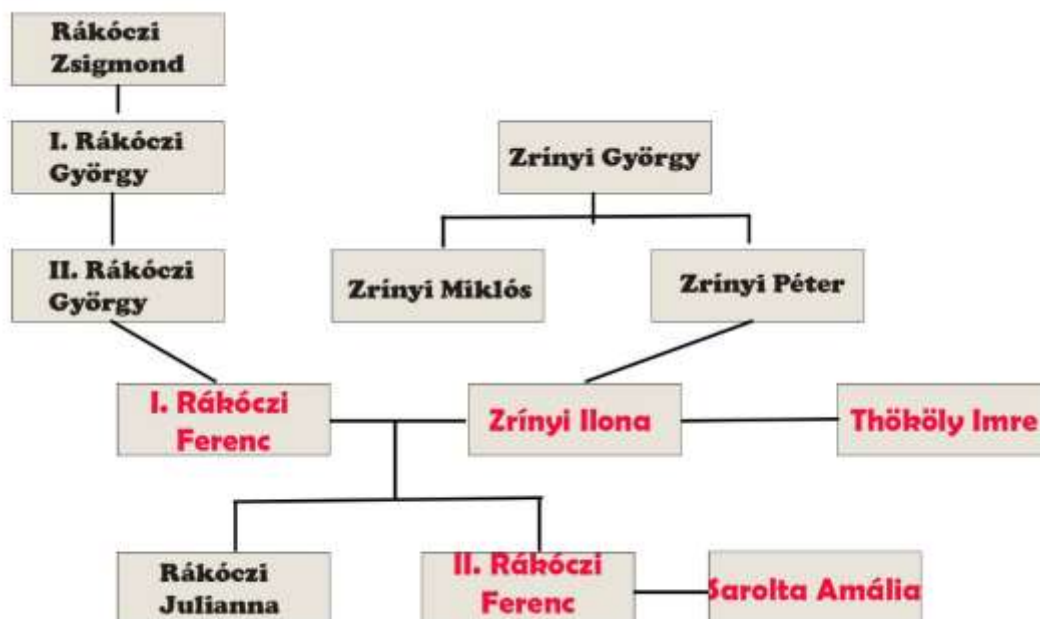
Még egy kis segítség a családfa értelmezéséhez:

függőleges vonal: szülő-gyermek kapcsolat

vízszintes vonal: házasság

függőleges vonalból kiinduló vízszintes: testvérek

vízszintesből kiinduló függőleges, abból kiinduló vízszintes: házaspár gyermekei (testvérek)

A családfa alapján válaszolj az alábbi kérdésekre!

Ki volt II. Rákóczi Ferenc testvére? **Rákóczi Julianna**

Ki volt II. Rákóczi Ferenc édesanyjának nagybátyja? **Zrínyi Miklós**

II. Rákóczi Ferencnek melyik nagyapja volt erdélyi fejedelem? **II. Rákóczi György**

II. Rákóczi Ferencnek melyik nagyapja volt horvát bán? **Zrínyi Péter**

Ki volt II. Rákóczi Ferenc nevelőapja? **Thököly Imre**

10 pont	
---------	--

2. Keresztrejtvény

1. Tarpai jobbágy, a tiszaháti felkelés vezéralakja, kuruc brigadéros.
2. Annak az országgyűlésnek a helyszíne (város), ahol az első kuruc országgyűlést tartották. Itt határozták el, hogy az államforma rendi konföderáció legyen.
3. Annak az országgyűlésnek a helyszíne (város), ahol a gyűlést nem a szabad ég alatt, hanem a várban tartották.
4. A szabadságharc zseniális generálisának beceneve.
5. Rákóczi tisztsége, címe a Habsburg-ház trónfosztása után.
6. A szabadságharc rézből vert pénzének elnevezése.
7. A szabadságharc egyik legjelentősebb, 1708-as csatája, amely a kurucok vereségével ért véget.
8. A trónfosztás idegen szóval.
9. A császári katonák gúnyneve.
10. Az a város, ahol Rákóczit börtönben tartották, de a börtön parancsnokának segítségével sikeresen megszökött onnan.
11. Rákóczi seregében szolgáló szabadságharcos katonák elnevezése.
12. Róla nevezték el a francia hadsereg Első huszár ejtőernyős ezredét. (csak a családnév)

A keresztrejtvény megfejtése: **Szatmári béke**

13 pont	
---------	--

3. Igaz-hamis

Válaszd ki tudásod alapján a Rákóczi szabadságharccal kapcsolatos állítások közül az igaz és a hamis állításokat! Válaszodat X-szel jelöld!

Állítás	Igaz	Hamis
A Rákóczi szabadságharc 1703-1711 között tartott.	X	
A Rákóczi szabadságharc vezetője I. Rákóczi Ferenc volt.		X

A szabadságharc kezdetén kiadta Rákóczi a brezáni kiáltványt.	X	
A trencsényi csata a szabadságharc legfényesebb győzelme volt.		X
A trencsényi csata sorfordító volt a szabadságharc történetében.	X	
II. Rákóczi Ferencet erdélyi fejedelemmé választották a szabadságharc alatt.	X	
XIV. Lajos, a francia király pénzzel és Magyarországra küldött csapatokkal is segítette a szabadságharc ügyét.		X
Magyarország államformája a szabadságharc alatt rendi konföderáció volt.	X	
II. Rákóczi Ferenc a szabadságharc bukása után törökországi emigrációba vonult.	X	
II. Rákóczi Ferenc Törökországban halt meg, belefulladt a Rodostóba.		X

10 pont	
---------	--

4. Javítsd ki az előző feladat hamis állításait!

A táblázatban öt állítás javítására van lehetőség, és öt pont is jár érte, de vigyázz, nem biztos, hogy öt hamis állítás volt az előző feladatban, azonban az is lehet, hogy mégis.

Helytelen állítás	Kijavított állítás
A Rákóczi szabadságharc vezetője I. Rákóczi Ferenc volt.	A Rákóczi szabadságharc vezetője II. Rákóczi Ferenc volt
A trencsényi csata a szabadságharc legfényesebb győzelme volt.	A trencsényi csatát a kurucok veszítették el.
XIV. Lajos, a francia király pénzzel és Magyarországra küldött csapatokkal is segítette a szabadságharc ügyét.	A francia király nem küldött csapatokat a magyar szabadságharc megsegítésére.
II. Rákóczi Ferenc Törökországban halt meg, belefulladt a Rodostóba.	II. Rákóczi Ferenc Törökországban halt meg, de Rodostó a város neve volt, nem fulladhatott bele.
_____	_____

5 pont	
--------	--

5. Forráselemzés

II. Rákóczi Ferenc emlékiratai alapján válaszolj a következő kérdésekre!

A) Bizonyos, hogy mindezek a túrócziak ellen való nagy boszankodással történtek ; s okom vala meggyőződnöm arról, a mit általánosan mondtak, miszerint a Rendek tegnapi hallgatása onnan eredt, hogy a nemesség arra várt : mit szól a senatus ? En azonban tudtam, hogy az ily közgyűlésen nem illeti a senatust a szólási jog, mivel nem illend, hogy a kormánytanács szóljon először. — így, elismerem, hogy én is hibáztam, midőn oly tüzzel beszélek.

....

B) A gyűlés így kiáltott föl: „Eb ura fakó! mai napságtúl fogvást **József nem királyunk**, abrenunciálván (ellentmondva) mindenekben ellene ; inkább egy óra alatt elveszünk, semmint örökös jobbagységban éljünk!”

....

C) Már nem emlékezem bizonyosan: én indítványoztam-e, vagy Bercsényi, hogy megszünteknek nyilvánítsuk mindazon jogokat, a melyeket az austriai ház követel a nemzet fölött? Az indítvány lelkesedéssel fogadtatott el, aláíratott, és később kinyomatott. Már elmondám föntebb ezen eljárásunknak valódi okát. Des-Allieurs örgróf tudósítá udvarát ; minthogy azonban a kötendő szerződés egyik főpontja az volt, hogy **a legkeresztyénebb király** nem lépend békére a császárral a mi törvényes szabadságunk helyreállítása, és Erdélynek az austriai ház uralma alól való elszakasztása nélkül : azt hiszem, ez vala oka, hogy a választ halogatták, ...

1. Melyik országgyűlésről szólnak a fentebbi idézetek? (1 pont)

ónodi országgyűlés

2. **B)** jelű forrásban a kiemelt szövegrészlet melyik korabeli ország uralkodójára vonatkozik? (uralkodó neve és ország – 1 pont, csak ország 0,5 pont)

I. József, Német-római Császárság (esetleg Habsburg Birodalom)

3. A **B)** jelű forrás milyen jelentős eseményről számol be? (1 pont)

Habsburg ház trónfosztása

4. Magyarázd meg a **B**) jelű forrásból a következő szöveg jelentését: „semmint örökös jobbágyságban éljünk!” Mit jelenthet itt ebben az esetben a jobbágyság szó, amikor a rendi nemesség használja a királlyal szemben? (1 pont)

A jobbágy szó itt nem a földműves jobbágyi rétegre, hanem a szolgaság állapotára utal. Magyarország függésére utal a Habsburgokkal szemben.

5. Húzd alá a **C**) forrásban azt a részt, amely a 3. kérdés történelmi eseményét mutatja be! (1 pont)
6. A **C**) jelű forrásban a kiemelt szövegrészlet melyik korabeli ország uralkodójára vonatkozik? (király neve és ország – 1 pont, csak ország 0,5 pont)

XIV. Lajos, Franciaország

6 pont	
--------	--

6. Szókereső játék

Keresd meg a Rákóczi szabadságharc híres katonáit! (teljes név 1 pont, csak családnév 0,5 pont)

Vigyázz, a családneveket, és a keresztnéveket külön találod meg, így neked kell összepárosítani őket.

Hat katona családnévét és keresztnévét rejtettük el.

Pl: Rákóczi (családnév), Ferenc (keresztnév)

C	O	Z	N	I	Z	Ä	V	O	D	F
Z	C	B	A	C	I	E	H	B	L	O
Q	S	B	F	L	F	Á	B	E	F	N
T	K	T	S	Á	N	D	O	R	P	V
T	A	M	Á	S	J	Á	T	C	I	J
Ü	Y	E	S	Z	E	M	T	S	H	Q
E	K	L	K	L	X	B	Y	É	J	P
M	I	K	L	Ó	S	J	Á	N	O	S
J	O	Á	I	X	C	T	N	Y	S	Y
M	G	R	G	T	B	Z	F	I	T	T
Y	G	O	W	M	Z	J	H	L	B	V
M	Y	L	O	B	U	N	B	L	M	T
V	A	Y	E	D	T	R	M	F	Q	K
K	Ü	I	Ü	O	Ü	E	K	Ö	N	Y

1. Ocskai László
2. Bercsényi Miklós
3. Bottyán János
4. Károlyi Sándor
5. Esze Tamás
6. Vay Ádám

6 pont	
--------	--